

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 03 grudnia 2024 r.

WRPS-VI.431.2.32.2024.XX

Pani

Xxx XXXXXXXX

**Dyrektor Centrum Usług Społecznych
w Kozienicach**

ul. Radomska 36

26-900 Kozienice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych na rok 2024, zespół kontrolujący w składzie: xxxxx xxxxxxxx – starszy inspektor wojewódzki, pełniący funkcję przewodniczącej zespołu kontrolującego, oraz xxxxx xxxxxxxx – starszy inspektor wojewódzki, przeprowadził w okresie od 9 do 23 września 2024 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w Centrum Usług Społecznych w Kozienicach³.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację zadań wynikających z ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zwanej dalej ustawą⁴, w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kontrolą objęto okres od 1 lipca 2022 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. do 9 września 2024 r. Kontrolę odnotowano w książce kontroli określając zakres i termin jej przeprowadzenia.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r. poz. 190);

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224);

³ Dalej CUS, Centrum, Organ lub jednostka kontrolowana;

⁴ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2023 r., poz. 1993);

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

00-950 Warszawa, Plac Bankowy 3/5, tel.: (+48) 22 695 69 95 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /t6j4ljd68r/skrytka

www.gov.pl/web/uw-mazowiecki

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Mazowiecki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.gov.pl/web/uw-mazowiecki w zakładce ochrona danych osobowych.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie, pomimo nieprawidłowości ocenił działania Centrum Usług Społecznych w Kozienicach w zakresie organizacji zadania oraz w przedmiocie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

I. Organizacja zadania

Kontrolowane zadanie realizuje Centrum Usług Społecznych w Kozienicach, które zostało utworzone 1 stycznia 2021 r. poprzez przekształcenie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozienicach, na mocy Uchwały Nr xxxx/xxx/xxxx Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 3 grudnia 2020 r.⁵, którą jednocześnie został nadany statut Centrum Usług Społecznych stanowiący załącznik do ww. Uchwały. Zgodnie z § 6 Statutu dotychczasowi pracownicy M-GOPS w Kozienicach stali się pracownikami CUS w Kozienicach.

Działalnością Centrum kieruje Dyrektor⁶ Pani xxxx xxxxxxxx, zatrudniona na tym stanowisku od 1 października 2022 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 30 września 2022 r. pełniła obowiązki Dyrektora jednostki. Zastępcą dyrektora od 18 stycznia 2021 r. jest Pani xxxx xxxxxxxx zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

Obsługę finansowo-księgową CUS prowadzi Zespół do spraw finansowo-kadrowych. Zespołem kieruje Pani xxxx xxxxxxxx Główny Księgowy, który podlega Dyrektorowi⁷.

Strukturę organizacyjną, zakres działania poszczególnych komórek organizacyjnych oraz podstawowe obowiązki służbowe pracowników CUS określa Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr xxx/xxxx z xxxx r.⁸. W strukturze organizacyjnej CUS w § 4 ust. 4 wyodrębniono Referat Świadczeń Rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnego i Świadczenia Wychowawczego, natomiast zadania wspólne Referatu zostały określone w § 11, w tym m.in. dotyczące świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ww. Referat, jako komórka organizacyjna bezpośrednio podlega Dyrektorowi Centrum (§ 5 ust. 2 regulaminu).

Burmistrz Gminy Kozienice, jako organ właściwy upoważnił Dyrektora Centrum⁹ na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów do „prowadzenia

⁵ Uchwała Nr xxxx/xxx/xxxx Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia xxxx r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej Centrum Usług Społecznych w Kozienicach poprzez przekształcenie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozienicach oraz nadania statutu centrum usług społecznych w Kozienicach;

⁶ § 4 ust. 1 Statutu Centrum Usług Społecznych w Kozienicach, § 5 ust. 1 Regulaminu Organizacyjnego Centrum;
⁷ § 7 ust. 1 i 2 Regulaminu Organizacyjnego Centrum Usług Społecznych w Kozienicach - Zespołem do spraw finansowo-kadrowych kieruje Główny księgowy, Główny Księgowy podlega Dyrektorowi CUS;

⁸ Zarządzenie Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Kozienicach Nr xxx/xxxx z xxxx r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Centrum Usług Społecznych w Kozienicach;

⁹ Zarządzenia Burmistrza Gminy Kozienice w sprawie powierzenia obowiązków Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Kozienicach i udzielenia pełnomocnictw oraz upoważnień: Nr xxx/xxxx z dnia xxxx r., Nr xxx/xxxx z xxxx r. - obowiązujące w kontrolowanym okresie;

postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach”, oraz na pisemny wniosek Dyrektora CUS upoważnił zastępcę Dyrektora Panią xxxx xxxxxxxx¹⁰ do „wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego”. Nie została natomiast upoważniona „do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego”, zatem treść upoważnienia udzielonego zastępcy Dyrektora była niezgodna z art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ponadto w podstawie prawnej upoważnienia, przywołano art. 31 ust. 4 i 7 ustawy, które nie regulują udzielania upoważnień do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Według sporządzonego na potrzeby kontroli wykazu pracowników zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zakresie ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego w kontrolowanym okresie tj. od 1 lipca 2022 r. do 9 września 2024 r. realizowały na podstawie udzielonych upoważnień:

1. Pani xxxx xxxxxxxx – Dyrektor CUS,
2. Pani xxxx xxxxxxxx – Zastępca Dyrektora CUS,

oraz pracownicy Referatu Świadczeń Rodzinnych, Funduszu alimentacyjnego i Świadczenia Wychowawczego na podstawie wieloosobowego upoważnienia udzielonego pracownikom Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozienicach Zarządzeniem Nr xxx/xxxx Burmistrza Gminy Kozienice z dnia xxxx r.¹¹ „do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, wypłaty zasiłków dla opiekunów i świadczeń z funduszu alimentacyjnego”:

1. Pani xxxx xxxxxxxx – inspektor,
2. Pani xxxx xxxxxxxx – starszy inspektor;
3. Pani xxxx xxxxxxxx – starszy inspektor.

W podstawie prawnej upoważnienia udzielonego pracownikom merytorycznym w kontrolowanym zakresie poza art. 12 ust. 2 ustawy, przywołano art. 8d, który nie reguluje udzielania upoważnień do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ponadto upoważnienie udzielone jest pracownikom M-GOPS tj. pracownikom jednostki organizacyjnej, która od 3,5 roku nie istnieje i po przekształceniu nie

¹⁰ Zarządzenia Burmistrza Gminy Kozienice w sprawie upoważnienia Pani xxxx xxxxxxxx, pracownika Centrum Usług Społecznych w Kozienicach: Nr xxx/xxxx z dnia xxxx r., Nr xxx/xxxx z dnia xxxx r. - obowiązujące w kontrolowanym okresie;

¹¹ Zarządzenie Nr xxx/xxxx z dnia xxxx r. w sprawie udzielenia upoważnienia pracownikom Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozienicach do prowadzenia postępowań w zakresie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych;

zostało zaktualizowane. Po utworzeniu uchwałą Nr xxxx/xxx/xxxx z dnia xxxx r. CUS w Kozienicach dotychczasowi pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stali się pracownikami Centrum Usług Społecznych w Kozienicach i w tym zakresie upoważnienie powinno być zmienione.

Ponadto, kontrolowane zadania w zakresie prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowała Pani xxxx xxxxxxxx – pomoc administracyjna, zatrudniona od 8 lutego 2021 r., która nie posiadała upoważnienia organu właściwego.

Z pisemnych wyjaśnień Dyrektora CUS złożonych w tym zakresie wynika m.in., że głównymi zadaniami pracownika była pomoc w Referacie Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego w przyjmowaniu wniosków, sprawdzanie ich pod względem poprawności ich wypełnienia, rejestracja wniosków, a od 2022 r. również wprowadzanie wniosków do systemu teleinformatycznego oraz przygotowywanie wstępne wniosków do dalszego rozpatrzenia i opracowywania decyzji przez pracownika merytorycznego mającego upoważnienie Burmistrza Gmin do wykonywania ww. czynności. Ponadto przygotowując sprawę do rozpatrzenia weryfikowała dane w systemie, co miało na celu usprawnienie pracy RŚRiFA oraz procesu wydawania decyzji administracyjnych. Wszystkie opisane czynności zawarto w zakresie czynności, jaki Pani xxxx xxxxxxxx otrzymała i podpisała do stosowania w dniu 8 lutego 2021 r.

Z powyższego wynika, że Dyrektor CUS z chwilą przekształcenia M-GOPS w CUS w Kozienicach nie wystąpiła do Burmistrza Gminy Kozienice, jako organu właściwego z pisemnymi wnioskami o zmianę upoważnień udzielonych dla pracowników, nie wystąpiła również o udzielenie upoważnienia dla realizującej kontrolowane zadania Pani xxxx xxxxxxxx.

Zadania z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w kontrolowanym zakresie powinni realizować pracownicy wyłącznie na podstawie imiennych upoważnień, udzielonych przez organ właściwy wierzyciela, zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy.

Prawidłowe upoważnienie powinno być udzielone „do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego a także do wydawania w tych sprawach decyzji (lub z wyłączeniem wydawania decyzji)”, wyłącznie na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Pismem z 1 czerwca 2022 r. znak: XXXXXXXXXX przypomniał wszystkim gminom z terenu woj. mazowieckiego o konieczności posiadania prawidłowych upoważnień m.in. do realizacji zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wskazując prawidłową ich treść oraz

zobowiązując do weryfikacji dotychczas udzielonych upoważnień w zakresie wskazanym w piśmie, a w przypadku realizacji zadań bez upoważnień niezwłocznego ich udzielenia, do czego jednostka kontrolowana się nie zastosowała.

Ustalono, że pracownicy merytoryczni realizujący kontrolowane zadania na dzień kontroli posiadali zakresy czynności, w których określono realizację zadań z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

II. Prawidłowość ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz sporządzonego na potrzeby kontroli zestawienia dotyczącego liczby wniosków i decyzji wydanych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalono, że w okresie świadczeniowym 2022/2023 do CUS wpłynęło 136 wniosków o przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w tym 3 elektronicznie. Wydano 128 decyzji przyznających świadczenia, w tym 11 decyzji przyznających prawo do świadczenia z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” oraz 4 decyzje odmowne. W 1 sprawie wydane zostały 2 decyzje na podstawie 1 wniosku. 5 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia. Ponadto wydano 17 decyzji uchylających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, 8 decyzji zmieniających decyzje pierwotne oraz 10 decyzji o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń.

W okresie świadczeniowym 2023/2024 (do dnia kontroli tj. do 9 września 2024 r.) do CUS wpłynęło 110 wniosków, w tym 4 elektronicznie. Wydano 103 decyzje przyznające świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w tym 5 decyzji przyznających prawo do świadczenia z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”. 1 wniosek został przekazany do innego organu zgodnie z właściwością miejscową. 6 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia. Ponadto wydano 9 decyzji uchylających prawo do świadczeń, 8 decyzji zmieniających decyzje pierwotne oraz 4 decyzje o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń. W kontrolowanym okresie nie były prowadzone sprawy dotyczące zmiany wysokości przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w związku ze zmianą wysokości zasądzonych alimentów, stosownie do art. 29 ustawy oraz żadnej sprawy, w której nastąpił zgon wnioskodawcy¹².

Kontroli i analizie poddano losowo wybrane akta 29 spraw wszczętych na podstawie wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zakończonych wydaniem decyzji, w tym 13 spraw z okresu świadczeniowego 2022/2023 oraz 16 spraw

¹² Pisemne oświadczenia Dyrektor CUS z dnia xxxx r.;

Ponadto kontroli poddano 3 wnioski, które pozostawiono bez rozpatrzenia. W pierwszym¹⁹ przypadku z powodu niewywiązania się strony z obowiązku uzupełnienia wymaganego dokumentu w wyznaczonym ustawowo terminie. W drugim²⁰ przypadku wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia na wniosek strony. W trzecim²¹ przypadku był to kolejny tożsamy wniosek złożony przez stronę na okres świadczeniowy 2023/2024, na który zapadło już rozstrzygnięcie a stan faktyczny nie uległ zmianie. W sprawie poinformowano stronę o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia. Zarówno w drugim jak i trzecim przypadku było to działanie nieprawidłowe. Prawidłowo należało umorzyć postępowanie administracyjne, stosownie do treści art. 105 § 1 i 2 K.p.a.

Postępowanie w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego każdorazowo wszczynano na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego, zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy. W 7 skontrolowanych sprawach wnioski zostały złożone przez osoby uprawnione do alimentów, w pozostałych 22 sprawach

²¹ Wniosek złożony na okres świadczeniowy 2023/2024 w dniu xxxx r.;

przez rodzica małoletniej osoby uprawnionej. Wnioski składane były w formie papierowej i elektronicznej. 31 z 32 wniosków zostało opatrzonych pieczęcią z podpisem (parafką) osoby przyjmującej wniosek, numerem oraz datą wpływu do CUS. 1 wnioskowi złożonego drogą elektroniczną nie opatrzono pieczęcią z podpisem (parafką) osoby, która pobrała wniosek, numerem oraz datą wpływu do CUS. W 2 wnioskach nieprawidłowo wskazano datę wpływu do organu właściwego. Zamiast daty złożenia wniosku (wskazanej na ostatniej stronie formularza), wskazano datę pobrania wniosku z systemu Emp@tia. Wnioski elektroniczne powinny być procedowane zgodnie z datą złożenia wniosku znajdującą się na ostatniej stronie wniosku. W decyzjach prawidłowo wskazano datę złożenia wniosku. Natomiast w piśmie o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia zamiast daty złożenia wniosku 25 czerwca 2024 r. ujęto datę pobrania wniosku z systemu Emp@tia, tj. 27 czerwca 2024 r., co było działaniem nieprawidłowym. 16 wniosków było kompletnie i prawidłowo wypełnionych, zawierały one informacje określone w art. 15 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy oraz § 2 pkt 2-7 rozporządzenia wykonawczego²², dalej rozporządzenie. Zawarte we wnioskach oświadczenia wraz z klauzulą, o której mowa w § 2 pkt 9 rozporządzenia, jak i pouczenia były podpisane przez wnioskodawcę. Natomiast pozostałych 16²³ wniosków zostało niekompletnie i/lub nieprawidłowo wypełnionych. W dwóch z nich strona nie wskazała obywatelstwa. W 14 wnioskach składanych przez przedstawiciela ustawowego w części III wniosku nieprawidłowo wskazywano pokrewieństwo osób wchodzących w skład rodziny, zamiast wskazać je względem osoby uprawnionej wskazano je względem wnioskodawcy. W 1 wniosku w ogóle nie wskazano pokrewieństwa. W 5 wnioskach nie zaznaczono organu, do którego są opłacane składki na ubezpieczenie zdrowotne (cz. I p. 4). W 4 wnioskach w części dotyczącej dochodów członków rodziny zaznaczono, że nie osiągnięto dochodów innych niepodlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych (cz. I p. 5.2), natomiast do wniosków dołączono oświadczenie, stanowiące załącznik ZFA-03 i wykazano inne dochody. W 2 wnioskach nie uzupełniono, czy członkowie rodziny uzyskali inne dochody nieopodatkowane i dochody z gospodarstwa rolnego (cz. I p. 5.2). W większości wniosków

²² Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1467), od 13 lipca 2023 r. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1341);

²³ Wnioski w sprawach zakończonych decyzją nr: xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., wniosek z xxxx r., wniosek z xxxx r. – pozostawione bez rozpatrzenia;

przedstawiciel ustawowy podpisywał oświadczenie, składane wyłącznie przez pełnoletnią osobę uprawnioną do alimentów (cz. II p. 3). Ponadto w 27 wnioskach nie wskazano nazwy i adresu organu właściwego wierzyciela lub wskazywano Centrum Usług Społecznych w Kozienicach zamiast Burmistrza Gminy Kozienice. Do wszystkich wniosków dołączono oświadczenie wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych do alimentacji, o którym mowa w art. 15 ust. 3 pkt 3 ustawy oraz w § 2 pkt 8 rozporządzenia. W 10 przypadkach dołączone oświadczenie było niekompletnie wypełnione. Nieegzekwowanie od wnioskodawcy złożenia pełnego oświadczenia o osobach zobowiązanych do alimentacji uniemożliwia wytaczanie powództwa w sprawach o roszczenia alimentacyjne, stosownie do przepisu art. 7 ustawy.

Zgodnie z § 8 ust. 1 lub § 7 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego do ustawy, obowiązującego w dniu złożenia wniosku, należało pisemnie wezwać wnioskodawców do poprawienia lub uzupełnienia nieprawidłowo złożonego wniosku pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia, czego jednostka nie uczyniła.

31 z 32 wniosków zgodnie z art. 15 ust. 4 pkt 3 lit. a ustawy zawierało zaświadczenie organu prowadzącego egzekucję stwierdzające bezskuteczność egzekucji.²⁴ Wniosek, który nie zawierał zaświadczenia, na wniosek strony został pozostawiony bez rozpatrzenia. Ponadto do wniosków odpowiednio do sprawy wnioskodawcy załączyli inne dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego wymienione w art. 15 ust. 4 ustawy oraz dokumenty potwierdzające utratę lub uzyskanie dochodu, w tym jego wysokość, o których mowa w art. 15 ust. 4a ustawy. W 3 sprawach Organ wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia brakujących dokumentów, stosownie do rozporządzenia wykonawczego do ustawy. W 1 przypadku wniosek z powodu niewywiązania się strony z obowiązku uzupełnienia wymaganego dokumentu w wyznaczonym terminie pozostał bez rozpatrzenia.

Stosownie do art. 15a ust. 1 ustawy jednostka kontrolowana we wszystkich sprawach weryfikowała dane wnioskodawców i ich członków rodzin w rejestrach PESEL, CBB, oraz NFZ. Ponadto pozyskiwała dane z systemów informatycznych MF i ZUS, oraz odpowiednio do sprawy z AC Rynek Pracy i CEiDG, oraz w Systemie MEN. Nie weryfikowano natomiast danych w rejestrze EKSMOoN, co było działaniem niezgodnym z art. 15a ust. 1 ustawy.

Dochody rodzin w przeliczeniu na jednego członka wyliczono w oparciu o właściwy rok bazowy, z uwzględnieniem dochodów uzyskanych i utraconych, jak również dochodów innych niepodlegających opodatkowaniu. W 3²⁵ sprawach spośród 29 kontrolowanych

²⁴ Wniosek złożony na okres świadczeniowy 2023/2024 w dniu xxxx r.;

²⁵ Sprawy zakończone decyzją nr: xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r.;

zawyżono dochody rodziny, ponieważ dochodu nie pomniejszono o 13 i 14 dodatkowe roczne świadczenie rentowe uzyskane przez członka rodziny odpowiednio w roku stanowiącym podstawę obliczenia dochodu. Nie miało to jednak wpływu na przyznane świadczenia. W ww. przypadkach dochód rodziny nie przekraczał kryterium dochodowego.

Wszystkie badane sprawy załatwiano terminowo, licząc od dnia złożenia wniosku do dnia wydania decyzji administracyjnej, zgodnie z art. 20 ust. 4-7 ustawy oraz art. 35 § 1 K.p.a.²⁶.

Prawo do świadczeń ustalono osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, gdyż ich egzekucja była bezskuteczna. Kwoty świadczeń przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, nie wyższej jednak niż 500 zł na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat lub starsze – do ukończenia 25 lat, jeżeli uczyło się w szkole lub szkole wyższej, w 1²⁷ przypadku prawo przyznano osobie uprawnionej powyżej 25 roku życia posiadającej orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W 20 sprawach (21 decyzji), prawo do świadczeń ustalono na cały okres świadczeniowy trwający od 1 października do 30 września kolejnego roku kalendarzowego, natomiast w 8 sprawach na okres krótszy niż świadczeniowy. W 3²⁸ sprawach prawo do świadczeń ustalono od początku okresu świadczeniowego do końca miesiąca, w którym osoba uprawniona ukończyła 18 rok życia – odpowiednio do 28 lutego, 31 marca 2023 r., 31 maja 2024 r. W 5²⁹ kolejnych sprawach prawo do świadczeń ustalono od miesiąca złożenia wniosku do końca okresu świadczeniowego.

Świadczenia przyznawano, gdy dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał miesięcznie kwoty 900 zł w okresie świadczeniowym 2022/2023, natomiast w okresie świadczeniowym 2023/2024 kwoty 1209 zł. W 25 przypadkach, świadczenie przyznano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów nie wyższej jednak niż 500 zł miesięcznie, zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 ustawy. W 3 przypadkach, z tego w 2³⁰ na okres świadczeniowy 2022/2023 oraz w 1³¹ na okres świadczeniowy 2023/2024, w związku z przekroczeniem obowiązującego kryterium dochodowego prawo do świadczeń przyznano miesięcznie w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego osobie uprawnionej a kwotą, o którą przekroczony został dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Przyznana kwota świadczenia nie była niższa niż 100 zł.

²⁶ Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), dalej K.p.a.;

²⁷ Sprawa zakończona decyzją nr xxxxxx z xxxx r.;

²⁸ Sprawy zakończone decyzją nr: xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r.;

²⁹ Sprawy zakończone decyzją nr: xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r.;

³⁰ Sprawy zakończone decyzją nr: xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r.;

³¹ Sprawa zakończona decyzją nr xxxxxx z xxxx r.;

Ustalono, że w powyższych sprawach prawidłowo obliczono dochód rodziny oraz prawidłowo zastosowano mechanizm „złotówka za złotówkę”. W sentencji decyzji prawidłowo orzeczono o przysługujących pełnych kwotach świadczeń następnie kwotach ustalonych na podstawie art. 9 ust. 2a ustawy. Uzasadnienie decyzji było czytelne i szczegółowo opisane ze wskazaniem dochodu rodziny, kryterium dochodowego, kwoty przekroczenia kryterium dochodowego na osobę w rodzinie oraz kwoty przysługującego świadczenia.

W 1³² sprawie na podstawie wniosku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego złożonego w dniu 27.09.2023 r., na dwie osoby uprawnione, wobec których dwie osoby były zobowiązane do alimentów, wydano 2³³ odrębne decyzje przyznające. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustalane są dla osoby uprawnionej na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskutecznej egzekucji, i bezpośrednio związane jest z osobą zobowiązaną do alimentów względem osoby uprawnionej. Każde postępowanie wymagało zatem wszczęcia zainicjowanego złożeniem wniosku. W tym przypadku wierzycielka powinna złożyć dwa odrębne wnioski wraz z kompletem dokumentów na każdą z osób uprawnionych oddzielnie.

W 14 przypadkach, świadczenie zostało przyznane w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, w 11 przypadkach w kwocie niższej niż bieżąco zasądzone alimenty, tj. 500 zł na dziecko miesięcznie, zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 ustawy. W 3 kontrolowanych sprawach, z tego w 2³⁴ sprawach na okres świadczeniowy 2022/2023 oraz w 1³⁵ sprawie na okres świadczeniowy 2023/2024, świadczenia zostały przyznane w obniżonej wysokości tj. z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” w związku z przekroczeniem obowiązującego kryterium dochodowego. Ustalono, że w powyższych sprawach prawidłowo obliczono dochód rodziny oraz prawidłowo zastosowano mechanizm „złotówka za złotówkę”.

W 2³⁶ sprawach z powodu przekroczenia kryterium dochodowego odmówiono prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W obu sprawach nie było podstaw do przyznania świadczenia z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” stosownie do art. 9 ust. 2a ustawy, bowiem przekroczenie dochodu było większe niż kwota przysługującego osobie uprawnionej świadczenia.

³² Wniosek złożony na okres świadczeniowy 2023/2024 w dniu xxxx r.;

³³ Decyzje nr: xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r.;

³⁴ Sprawy zakończone decyzją nr: xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r.;

³⁵ Sprawa zakończona decyzją nr xxxxxx z xxxx r.;

³⁶ Sprawy zakończone decyzją nr: xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r.;

Nie odnotowano przypadku umieszczenia osoby uprawnionej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej ani osoby uprawnionej, która zawarła związek małżeński.

W 3 sprawach w trakcie trwania okresu świadczeniowego nastąpiła zmiana sytuacji dochodowej rodziny. W 2³⁷ sprawach nastąpiło uzyskanie dochodu (podjęcie zatrudnienia przez członka rodziny), które spowodowało, że rodzinie mającej do tej pory przyznane świadczenie w pełnej wysokości należało przyznać świadczenie z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”. Ustalono, że w powyższej sprawie prawidłowo obliczono dochód rodziny oraz prawidłowo zastosowano mechanizm „złotówka za złotówkę”. W rozstrzygnięciu decyzji orzeczono o przyznaniu osobie uprawnionej świadczenia w obniżonej wysokości. W 1³⁸ sprawie nastąpiła utrata zatrudnienia tym samym dochodu rodziny, wobec tego rodzinie, której przyznano świadczenie z zastosowaniem złotówki za złotówkę należało przyznać świadczenie w pełnej kwocie. Ustalono, że w powyższej sprawie prawidłowo obliczono dochód rodziny i prawidłowo przyznano świadczenie w pełnej wysokości.

W 4 skontrolowanych sprawach przed upływem końca okresu świadczeniowego Organ uchylił prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 1³⁹ sprawie powodem uchylenia decyzji była rezygnacja osoby uprawnionej z pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W podstawie prawnej decyzji powołano art. 163 K.p.a. zamiast prawidłowo art. 155 K.p.a. W 2⁴⁰ sprawach uchylono decyzje przyznające pełnoletnim osobom uprawnionym, ponieważ jedna przerwała naukę w szkole, druga nie kontynuowała nauki w szkole bądź w szkole wyższej. W kolejnej 1⁴¹ sprawie nastąpiła zmiana sytuacji dochodowej, która spowodowała, że należało uchylić prawo do świadczenia w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego na osobę w rodzinie i brakiem możliwości przyznania świadczenia z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”. W 2⁴² powyższych sprawach wszczęto postępowanie w sprawie nienależnie pobranych świadczeń, które do dnia kontroli nie zostało zakończone wydaniem decyzji.

W 4 sprawach orzeczono o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia, w 1⁴³ sprawie powodem była zmiana sytuacji dochodowej rodziny spowodowana uzyskaniem dochodu i brakiem możliwości pobierania świadczeń z uwagi na przekroczenie kryterium

³⁷ Decyzje zmieniające nr: xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r.;

³⁸ Decyzja zmieniająca nr xxxxxx z xxxx r.;

³⁹ Decyzja uchylająca nr xxxxxx z xxxx r.;

⁴⁰ Decyzje uchylające nr: xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r.;

⁴¹ Decyzja uchylająca nr xxxxxx z xxxx r.;

⁴² Data wszczęcia postępowania: xxxx r., xxxx r.;

⁴³ Decyzja nr xxxxxx z xxxx r.;

dochodowego. W 1⁴⁴ sprawie pełnoletnia osoba uprawniona przerwała naukę w szkole i nie spełniała przesłanek do pobierania świadczenia. W 2⁴⁵ kolejnych sprawach osoba uprawniona w okresie pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego otrzymała równocześnie za pośrednictwem komornika bieżące lub zaległe alimenty. W 1 decyzji z 28 kwietnia 2023 r. orzeczono jednocześnie o nienależnie pobranych świadczeniach i zażądano ich zwrotu, natomiast w uzasadnieniu decyzji wskazano, że „strona zwróciła świadczenia nienależnie pobrane za kwiecień 2023 r. w tym samym miesiącu”, wobec tego prawidłowo w orzeczeniu decyzji należało odstąpić od żądania zwrotu, czego jednostka nie uczyniła. W badanych decyzjach prawidłowo wskazano, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają zwrotowi wraz z odsetkami za opóźnienie, co jest zgodne z art. 23 ust. 1 b i ust. 7 ww. ustawy oraz pouczono strony, że nienależnie pobrane świadczenia wraz z odsetkami podlegają egzekucji, o czym stanowi art. 23 ust. 6 ww. ustawy. W 3 sprawach strony dokonały w całości zwrotu nienależnie pobranego świadczenia wraz z odsetkami za opóźnienie, których wysokość została ustalona na dzień dokonania spłaty, natomiast w 1⁴⁶ sprawie na dzień kontroli świadczenia nadal były potrącane z bieżąco wypłacanych świadczeń.

We wszystkich skontrolowanych przypadkach zasadnie uchylano i zmieniano prawo do świadczeń oraz stwierdzano nienależnie pobrane świadczenia.

Kontroli poddano 41 decyzji administracyjnych. 38 skontrolowanych decyzji wydano zgodnie z wymogami art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Wszystkie decyzje zawierały, oznaczenie organu administracji publicznej tj. Burmistrza Gminy Kozienice, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, oraz pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, o czym stanowi art. 127a K.p.a. (jednak bez wskazania artykułu i ustawy, którego dotyczy) oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do ich wydania. Ponadto w decyzjach przyznających pouczono o konieczności zgłaszania wszelkich zmian mających wpływ na prawo do świadczeń oraz, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają zwrotowi wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, jak również wskazano terminy składania wniosków na kolejny okres świadczeniowy. Uzasadnienie faktyczne i prawne, jako jeden z elementów wymaganych w decyzji zostało zawarte w 31 kontrolowanych decyzjach. W 10 decyzjach przyznających (2022/2023) odstąpiono od uzasadnienia decyzji, powołując się

⁴⁴ Decyzja nr xxxxxx z xxxx r.;

⁴⁵ Decyzje nr: xxxxxx z xxxx r., xxxxxx z xxxx r.,

⁴⁶ Decyzja nr xxxxxx z xxxx r.;

na art. 107 § 4 K.p.a., w tym 7 decyzji w całości uwzględniło żądanie strony. W pozostałych 3 przypadkach świadczenia zostały przyznane na okres krótszy niż okres świadczeniowy tj. do końca miesiąca, w którym osoba uprawniona ukończyła 18 rok życia – odpowiednio do 28 lutego, 31 marca 2023 r., 31 maja 2024 r. Wydane w tych sprawach decyzje nie zawierały uzasadnienia faktycznego i prawnego, co było działaniem nieprawidłowym, niezgodnym z art. 18 ust. 1 ustawy i art. 107 § 3 K.p.a., ponieważ świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznano na okres krótszy niż świadczeniowy, w związku z tym wydana decyzja powinna zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne.

Wszystkie decyzje przyznające zawierały informację o wypłacie świadczeń przelewem na rachunek bankowy wg harmonogramu stanowiącego załącznik.

Analiza badanych decyzji wykazała:

1. w 21 kontrolowanych decyzjach nieprawidłowo określono stronę postępowania. Jako stronę postępowania wskazano rodzica - wnioskodawcę, jako przedstawiciela ustawowego osoby uprawnionej. Zgodnie z art. 2 pkt 11 ustawy ilekroć w ustawie jest mowa o osobie uprawnionej – oznacza to osobę uprawnioną do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. W myśl powyższego świadczenia powinny zostać przyznane dziecku, które dopóki jest niepełnoletnie, reprezentuje je rodzic, jako przedstawiciel ustawowy. Wobec tego stroną postępowania i adresatem decyzji powinno być dziecko z zastrzeżeniem, że działa przez przedstawiciela ustawowego;
2. w treści 18 decyzji przyznających i decyzji uchylających nie wskazywano, że są one natychmiast wykonalne, o czym stanowi art. 20 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
3. w podstawie prawnej decyzji przyznających powoływano cały art. 20 ustawy bez podania odpowiedniej jednostki redakcyjnej mającej zastosowanie w sprawie, tj. art. 20 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
4. w podstawie prawnej decyzji uchylających powołano przepisy stanowiące podstawę do przyznania świadczeń, niemające zastosowania przy uchyleniu decyzji, oraz art. 163 K.p.a. dotyczący możliwości uchylenia decyzji, który nie miał zastosowania, z uwagi na uregulowanie kwestii uchylania lub zmiany decyzji w art. 24 ust. 1 ustawy. Ponadto w 1 decyzji, w której uchylenie nastąpiło na wniosek strony nie powołano art. 155 K.p.a., który w tym przypadku stanowił podstawę do uchylenia decyzji.

We wszystkich przypadkach decyzję doręczono stronie zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 K.p.a. W aktach spraw, stosownie do zapisu art. 46 § 1 K.p.a., znajdowały się dowody potwierdzające odbiór decyzji przez stronę ze wskazaniem daty doręczenia.

Analiza list wypłat i kart zrealizowanych świadczeń osoby wykazała, że świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacano zgodnie z wysokością ustaloną w wydanych w tych sprawach decyzjach administracyjnych. Przyznane świadczenia wypłacano w okresach miesięcznych, o czym stanowi art. 20 ust. 1 ustawy, zgodnie z żądaniem strony przelewem na rachunek bankowy wskazany we wniosku, za miesiąc, za który przysługiwało świadczenie lub z wyrównaniem za poprzednie miesiące.

Ustalono, że świadczenia w październiku 2022 r. i kwietniu 2023 r. wypłacono niezgodnie z harmonogramem załączonym do decyzji.

Decyzje przyznające świadczenia wraz ustalonym wcześniej harmonogramem wypłat przekazywane są do organów egzekucyjnych. Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 1a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów dłużnik alimentacyjny jest obowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, które naliczane są od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty. Ma to zatem istotny wpływ na prowadzoną egzekucję świadczeń. Dlatego świadczenia z funduszu alimentacyjnego należy wypłacać w terminach określonych w harmonogramie, a w przypadku każdej zmiany, bezzwłocznie informować odpowiedni organ prowadzący postępowanie egzekucyjne. Dyrektor CUS pisemnie wyjaśniła⁴⁷, że informacje do komorników o przyznanych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego w październiku 2022 r. były zgodne z wypłatami świadczeń. Natomiast w kwietniu 2023 r. nie poinformowano o zmianie daty wypłaty świadczeń.

Ponadto ustalono, że w 1⁴⁸ sprawie, na podstawie wniosku złożonego przez przedstawiciela ustawowego osoba uprawniona decyzją nr xxxxxx z xxxx r. miała ustalone prawo do świadczeń od 1 października 2022 r. do 31 marca 2023 r. tj. do końca miesiąca, w którym ukończyła 18 lat, w wysokości 400 zł (w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego wypłacane w obniżonej wysokości 118,22 zł miesięcznie. Ustalona kwota w związku z ponowną zmianą sytuacji dochodowej w okresie od 1.02.2023 r. do 31.03.2023 r. została zmieniona na pełną kwotę tj. 400 zł). Następnie na podstawie wniosku własnego złożonego 6 kwietnia 2023 r. osoba uprawniona miała ustalone prawo do świadczeń

⁴⁷ Pisemne oświadczenie Dyrektor CUS z dnia xxxx r.;

⁴⁸ Sprawa zakończona decyzją xxxxxx z xxxx r.;

od 1 kwietnia 2023 r. do 30 września 2023 r. w wysokości 500 zł. W aktach sprawy znajdowało się zawiadomienie komornika sądowego z dnia 6 kwietnia 2023 r. o zmianie wysokości zasądzonych alimentów z kwoty 400 zł na kwotę 850 zł wraz z kopią tytułu wykonawczego (data wpływu do CUS – 11 kwietnia 2023 r.). Z dokumentów wynikało, że alimenty w tej wysokości przysługują od 12 grudnia 2022 r., zatem, od tego dnia miało to wpływ na wysokość przyznanego osobie uprawnionej świadczenia. Ustalono, że Organ do dnia kontroli nie wszczął postępowania w sprawie zmiany wysokości alimentów i nie zmienił decyzji przyznającej z 6 października 2022 r., stosownie do art. 29 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Bez zbędnej zwłoki należało wszcząć postępowanie i zmienić decyzję przyznającą świadczenia w części ich wysokości od dnia zmiany zasądzonych alimentów tj. od 12 grudnia 2022 r., i wypłacić należne świadczenia za okres od 12 grudnia 2022 r. do 31 marca 2023 r. Fakt, że decyzja przyznająca świadczenia z funduszu alimentacyjnego została już wykonana, nie wyklucza możliwości dokonania jej zmiany w trybie art. 163 K.p.a. oraz art. 24 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł. W sprawie wystąpiła niedopłata świadczeń w wysokości 364,50 zł.

Należy zaznaczyć, że Organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa. W toku postępowania stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli (art. 6 i 7 K.p.a.).

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. Pani xxxx xxxxxxxx realizowała kontrolowane zadania nie posiadając upoważnienia organu właściwego do realizacji kontrolowanych zadań, co jest niezgodne z art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym.
2. Pracownicy merytoryczni realizowali kontrolowane zadania na podstawie wieloosobowego upoważnienia udzielonego dla pracowników M-GOPS w Kozienicach, zatem dla pracowników jednostki organizacyjnej, która obecnie nie istnieje. Po przekształceniu jednostki w CUS upoważnienie nie zostało zmienione.
3. Treść upoważnienia udzielonego przez organ właściwy zastępcy Dyrektora CUS była niespójna z art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ponadto wieloosobowe upoważnienie udzielone pracownikom

merytorycznym m.in. w kontrolowanym zakresie zostało wydane w oparciu o niewłaściwą podstawę prawną. W podstawie prawnej upoważnienia poza art. 12 ust. 2 ustawy, przywołano art. 8d, który nie reguluje udzielania upoważnień do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

4. Dyrektor Centrum Usług Społecznych do dnia kontroli nie podjęła działań i nie wystąpiła do Burmistrza Gminy Kozienice, jako organu właściwego z pisemnymi wnioskami o zmianę nieprawidłowo udzielonego upoważnienia dla zastępcy Dyrektora CUS oraz po utworzeniu CUS o zmianę upoważnienia dla pracowników merytorycznych. Nie wystąpiła również z wnioskiem o upoważnienie dla Pani xxxx xxxxxxxx.
5. 2 wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia, w przypadku, gdy postępowanie wymagało umorzenia, jako bezprzedmiotowe, stosownie do art. 105 § 1 i 2 K.p.a.
6. 1 wniosku złożonego drogą elektroniczną nie opatrzone pieczęcią z podpisem (parafką) osoby, która pobrała wniosek, numerem oraz datą wpływu do CUS. Ponadto w 2 przypadkach nieprawidłowo wskazano datę wpływu wniosku do organu właściwego. Zamiast daty złożenia wniosku (wskazanej na ostatniej stronie formularza), wskazano datę pobrania wniosku z systemu Emp@tia.
7. 16 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostało nieprawidłowo i/lub niekompletnie wypełnionych przez wnioskodawców, ponadto w 27 wnioskach nie wskazano nazwy i adresu organu właściwego wierzyciela lub wskazywano Centrum Usług Społecznych w Kozienicach zamiast Burmistrza Gminy Kozienice. W 10 przypadkach dołączone do wniosku oświadczenie wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych do alimentacji było niekompletnie wypełnione. W powyższych sprawach nie wezwano wnioskodawców do uzupełnienia lub poprawienia złożonych wniosków i oświadczeń, stosownie do § 7 ust. 1 lub § 8 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego obowiązującego w dniu złożenia wniosku.
8. W 1 sprawie w uzasadnionym przypadku przed wydaniem decyzji nie weryfikowano danych osoby uprawnionej w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzeczeń o Niepełnosprawności, co było działaniem nieprawidłowym niezgodnym z art. 15a ust. 1 ustawy.

9. W 3 sprawach niewłaściwie wyliczono dochody rodzin, ponieważ nie pomniejszono dochodów o 13 i 14 dodatkowe roczne świadczenie rentowe uzyskane przez członka rodziny odpowiednio w roku stanowiącym podstawę obliczenia dochodu.
10. W 21 decyzjach administracyjnych nieprawidłowo oznaczono stronę postępowania i adresata decyzji. Stroną postępowania i adresatem decyzji nie była osoba uprawniona tylko jeden z rodziców, co jest niezgodne z art. 2 pkt 11 ustawy.
11. W treści 18 decyzji przyznających i decyzji uchylających nie wskazywano, że są one natychmiast wykonalne, o czym stanowi art. 20 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
12. W podstawie prawnej decyzji uchylających przywołano art. 24 ust. 1 ustawy oraz przepisy stanowiące podstawę do przyznania świadczeń, niemające zastosowania przy uchyleniu decyzji, oraz art. 163 K.p.a. Natomiast w decyzji, w której uchylenie nastąpiło na wniosek strony nie powołano art. 155 K.p.a.
13. W rozstrzygnięciu 1 decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń żądano zwrotu świadczeń, które zostały przez stronę zwrócone, prawidłowo należało orzec o nienależnie pobranych świadczeniach i odstąpić od żądania zwrotu.
14. W rozstrzygnięciu 3 decyzji przyznających nieprawidłowo zastosowano art. 107 § 4 K.p.a. odstępując od jej uzasadnienia, pomimo że nie spełniała w całości żądania strony.
15. W 1 sprawie nie zmieniono decyzji przyznającej świadczenia w związku ze zmianą wysokości zasądzonych alimentów, stosownie do art. 29 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W powyższej sprawie należało wszcząć postępowanie i zmienić decyzję przyznającą świadczenia w części ich wysokości od dnia zmiany zasądzonych alimentów tj. od 12 grudnia 2022 r. i wypłacić należne świadczenia za okres od xxxx r. do xxxx r. Ustalono, że w powyżej sprawie powstała niedopłata świadczeń w wysokości xxx zł.

Za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie upoważnień odpowiedzialność ponosi Burmistrz Gminy Kozienice, natomiast za stwierdzone w pozostałym zakresie nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Pani Dyrektor, Zastępca Dyrektora oraz pracownicy merytoryczni, którzy realizowali kontrolowane zadania.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Panią Dyrektor do:

1. Zapewnienia realizacji kontrolowanych zadań wyłącznie przez osoby (w tym zastępcę Dyrektora) posiadające upoważnienia udzielone na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz zgodnych z treścią tego przepisu.
2. Przed powierzeniem realizacji zadań wynikających z ustawy, występowania do organu właściwego z pisemnym wnioskiem o udzielenie upoważnienia pracownikowi.
3. Niezwłocznego podjęcia działań w celu uzyskania od organu właściwego tj. Burmistrza Gminy Kozienice prawidłowego upoważnienia dla Pani xxxx xxxxxxxxx – zastępcy Dyrektora, zgodnego z treścią art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, tj. „do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego a także do wydawania w tych sprawach decyzji” uwzględniając w nim właściwą podstawę prawną oraz podjęcia działań w celu uzyskania dla Pani xxxx xxxxxxxxx upoważnienia do realizacji kontrolowanych zadań, na pisemny wniosek Dyrektora CUS.
4. Niezwłocznego podjęcia działań w celu zmiany wieloosobowego upoważnienia udzielonego Zarządzeniem Nr XXXXXXXX Burmistrza Gminy Kozienice z dnia 20 maja 2015 r. pracownikom Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozienicach uwzględniając przekształcenie jednostki w CUS, udzielonego w oparciu o prawidłową podstawę prawną oraz z uwzględnieniem, że upoważnienia powinny być udzielane imiennie i oddzielnie dla każdego upoważnionego pracownika.
5. Pozostawiania wniosków bez rozpatrzenia wyłącznie w przypadkach określonych w § 7 rozporządzenia wykonawczego.
6. Wydawania decyzji administracyjnych o umorzeniu postępowania, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stanie się bezprzedmiotowe, w myśl art. 105 § Kodeksu postępowania administracyjnego.
7. Obowiązkowego opatrywania wniosków złożonych drogą elektroniczną pieczęcią z podpisem (parafką) osoby, która pobrała wniosek, numerem oraz datą wpływu do CUS. Ponadto prawidłowego wskazywania daty wpływu wniosku do organu właściwego tj. daty złożenia znajdującej się na ostatniej stronie wniosku, a nie daty odebrania wniosku z systemu teleinformatycznego, oraz procedowania wniosków od daty ich złożenia.
8. Przyjmowania prawidłowo i kompletnie wypełnionych wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W przypadku złożenia nieprawidłowo bądź/i niekompletnie wypełnionego wniosku lub bez wymaganych dokumentów, wzywania

wnioskodawców do poprawienia wniosku lub uzupełnienia brakujących dokumentów pod rygorem pozostawienia go bez rozpatrzenia, stosownie do § 7 obowiązującego rozporządzenia wykonawczego.

9. Dokonywania, każdorazowo przed wydaniem rozstrzygnięcia, niezbędnych weryfikacji dotyczących wnioskodawców bądź członków ich rodzin w dostępnych rejestrach publicznych, stosownie do treści art. 15a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym w rejestrze EKSMOoN.
10. Prawidłowego ustalania dochodu w przeliczeniu na jednego członka rodziny, na podstawie przepisów ustawy, z uwzględnieniem niewliczania 13 i 14 dodatkowego rocznego świadczenia rentowego uzyskanego przez członka rodziny w roku, który stanowi podstawę do ustalenia dochodu rodziny, stosownie do przepisu art. 9 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o kolejnym dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów.
11. W wydawanych decyzjach administracyjnych:
 - wskazywania małoletniego dziecka uprawnionego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jako stronę postępowania oraz adresata decyzji, z zastrzeżeniem, że działa przez przedstawiciela ustawowego, zgodnie z art. 2 pkt 11 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
 - uwzględniania w podstawie prawnej decyzji szczegółowych jednostek redakcyjnych przywoływanych w niej przepisów ustawy,
 - powoływania wyłącznie tych przepisów, które mają zastosowanie w danej sprawie i bezpośrednio odnoszą się do sytuacji strony oraz niepowoływania tych przepisów, które nie mają zastosowania,
 - wskazywania w treści decyzji przyznających i uchylających, że są one natychmiast wykonalne, stosownie do art. 20 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
 - odstępowania od uzasadnienia decyzji przyznających wyłącznie, gdy uwzględniono w całości żądanie strony, o czym mowa w art. 107 § 4 K.p.a.,
 - w decyzjach przyznających świadczenia na niepełny okres świadczeniowy zawierania uzasadnienia faktycznego i prawnego.
12. W przypadku orzekania o nienależnie pobranych świadczeniach, które zostały przez stronę zwrócone, odstępowania od żądania ich zwrotu.

13. Terminowego wypłacania przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, tj. w terminach wskazanych w decyzjach administracyjnych oraz zgodnie z przepisami ustawy o pomocy o uprawnionym do alimentów zawartymi w art. 20 ust. 4-8, w dniach wskazanych w harmonogramach wypłat przekazanych do organów egzekucyjnych. W przypadku zmiany terminu wypłaty świadczeń, niezwłocznego informowania odpowiedniego organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne.
14. W sprawie zakończonej wydaniem decyzji administracyjnej numer xxxxxx z xxxx r., wszczęcia postępowania i dokonania zmiany decyzji przyznającej świadczenia w części ich wysokości od dnia zmiany wysokości zasądzonych alimentów tj. od 12 grudnia 2022 r. i wypłacenia należnego świadczenia za okres od xxxx r. do xxxx w wysokości xxx zł, stosownie do art. 29 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Katarzyna Kieszek
Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Společnej

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości: Pan xxxx xxxxxxxx, Burmistrz Gminy Kozienice